

SYDÄNLAPSI JA PERHE

Sydänlapset ja -aikuiset

Hyvä tietää

Suomessa syntyy vuosittain noin 500 sydänvikaista lasta. Sydänvikaisten lasten hoidossa on viimeisten vuosikymmenien aikana tapahtunut huimaa kehitystä ja nykyään lähes kaikkia sydänvikoja pystytään hoitamaan. Valtaosa sydänleikkauksista tehdään jo alle vuoden ikäisille lapsille. Vuosittain tehdään sydänleikkaus noin 300 lapselle.

Kun perheeseen syntyy sydänvikainen lapsi, on se aina kriisi, joka koskettaa koko perhettä. Se on kriisi myös silloin kun sydänvika todetaan vasta myöhemmässä vaiheessa. Tämä Sydänlapsi ja perhe -esite antaa perustietoa ja tukea sydänvikaisen lapsen vanhemmille, isovanhemmille ja myös henkilöille, jotka ovat tekemisissä sydänvikaisen lapsen kanssa sairaalassa, päivähoidossa, koulussa jne.

www.sydanlapsetjaaikuiset.fi

Sisällys

Hyvä tietää	2
Mikä on sydämen tehtävä?	4
Mitä synnynnäisellä sydänvialla tarkoitetaan?	5
Mistä johtuu, että lapsemme syntyi sydänvikaisena?	5
Miten tavallisia synnynnäiset sydänviat ovat?	5
Miten synnynnäistä sydänvikaa hoidetaan?	6
Millainen on sydänvikaisen lapsen tulevaisuus?	6
Lapsi sairaalassa	7
Infektiot	9
Rokotukset	10
Kuinka lapselle kerrotaan synnynnäisestä sydänviasta?	10
Kun lasta pelottaa	10
Terapeuttinen leikki	11
Perheen tukeminen	12
Kardiologien käyttämä ”salakieli”	13
Kirjainlyhenteet	16
Sydänlapset ja -aikuiset ry	19

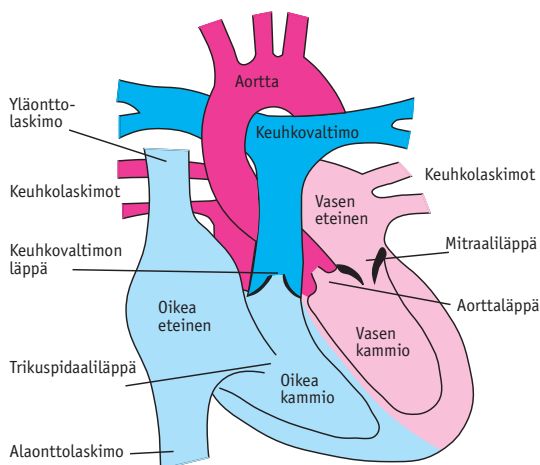
Mikä on sydämen tehtävä?

Sydän on ontto lihas, jonka koko vastaa omistajansa nyrkin kokoa. Se on tehokas pumppu, joka toimii lakkaamatta. Sen sisällä on väliseinä, joka jakaa sydämen oikeaan ja vasempaan sydänpuoliskoon. Kumpiinkin sydänpuolisko koostuu kahdesta osasta, eteisestä ja kammioista. Verisuonia, jotka tuovat verta sydämen eteiseen, kutsutaan laskimoiksi ja suonia, jotka vievät verta kammoista, sanotaan valtimoiksi.

Sydämen vasen kammio pumppaa veren aortan ja sen haarojen kautta kaikkiin kudoksiin. Valtimoveri on hapekasta ja heleän punaista. Hiussuonissa veri luovuttaa happea kudoksille ja sitoo kudosten tuottamaa hiilidioksidia. Tumma, sinipunaiseen vivahtava laskimoveri palaa laskimoita pitkin oikeaan eteiseen ja edelleen oikeaan kammioon. Oikea kammio pumppaa vähähappisen veren keuhkovaltimon kautta keuhkoihin, missä veri sitoo ilman happea ja luovuttaa samalla hiilidioksidia. Runsashappinen veri palaa keuhkolaskimoiden kautta vasempaan eteiseen ja sieltä vasempaan kammioon.

Joissakin synnynnäisissä sydänvioissa tummaa laskimoverta joutuu valtimoveren sekaan. Silloin puhutaan ”sinisistä lapsista”.

Sydämen rakenne

Mitä synnynnäisellä sydänvialla tarkoitetaan?

Sydän saa lopullisen rakenteensa jo ensimmäisten raskausviikkojen aikana. Jos tämä kehitys jostain syystä häiriintyy, sydämen rakenne jää virheelliseksi, esimerkiksi niin, että sen lokeroiden väliseiniin jää ylimääräinen aukko tai veren virtausteihin ahdas kohta. Synnynnäinen sydänvika on yhteisnimitys monelle sadalle erilaiselle sydämen ja suurten verisuonten rakennevialle. Ei ole olemassa kahta aivan samanlaista sydänvikaa. Myös vikojen aiheuttamat haitta-asteet vaihtelevat laidasta laitaan.

Mistä johtuu, että lapsemme syntyi sydänvikaisena?

Synnynnäisen sydänvian syy jää yleensä tuntemattomaksi ja suurimmassa osassa sydänviaoista synnä pidetään sattumaa. Sydänvian syntyyn vaikuttavat monet eri tekijät. Äidin sairastamat infektiotaudit tai jotkut hänen käyttämänsä lääkkeet tai runsas alkoholinkäyttö voivat raskauden alkuvaiheessa häiritä sydämen kehitystä. Perinnöllisillä tekijöillä on myös jonkin verran merkitystä. Sydänvika saattaa liittyä johonkin perinnölliseen syndroomaan. Periytymisen riski on pieni ja on harvinaista, että samaan perheeseen syntyisi kaksi sydänvikaista lasta. Sydänvikaisen lapsen sisaruksista vain 2–3 % syntyy sydänvikaisena. Äidin altistuminen tupakalle häiritsee sikiön kasvua, mutta ei kuitenkaan aiheuta rakennevikoja.

Useimmissa tapauksissa synnynnäisen sydänvian syytä ei saada selvitettyksi. Joissakin tilanteissa vanhempien mieleen voi tulla syytöksiä itseään tai puolisoaan kohtaan sydänvian synnystä. Vaikka tällaiset syyllisyydentunteet ovat ymmärrettäviä, ovat ne aiheettomia. Vanhemmat eivät ole syyllisiä lapsensa sydänvikaan.

Miten tavallisia synnynnäiset sydänviat ovat?

Noin yhdellä sadasta elävänä syntyneestä lapsesta on jotakin vikaa sydämessään. Suomessa syntyy vuosittain noin 500 sydänvikaista lasta. Tavallisin synnynnäinen sydänvika on VSD eli kammioväliseinäaukko.

Miten synnynnäistä sydänvikaa hoidetaan?

Vaikka kaikkia synnynnäisiä sydänvikoja ei voida parantaa täysin terveeksi, lähes kaikkia sydänvikaisia lapsia voidaan tänä päivänä auttaa. Suurin osa sydänvioista voidaan korjata leikkauksella tai tehdä oireita helpottava leikkaus. Jotkut vaikeat sydänviat saattavat vaatia kahden, kolmen tai useammankin leikkausvaiheen. Joitakin sydänvikoja ei voida tai tarvitse leikata koskaan. Kolmasosa vioista on niin lieviä, etteivät ne tarvitse mitään erikoishoitoa. Monen lievän vian kohdalla riittää pelkkä seuranta. Silloin seurataan millä tavoin lapsen kasvu vaikuttaa sydänvikaan.

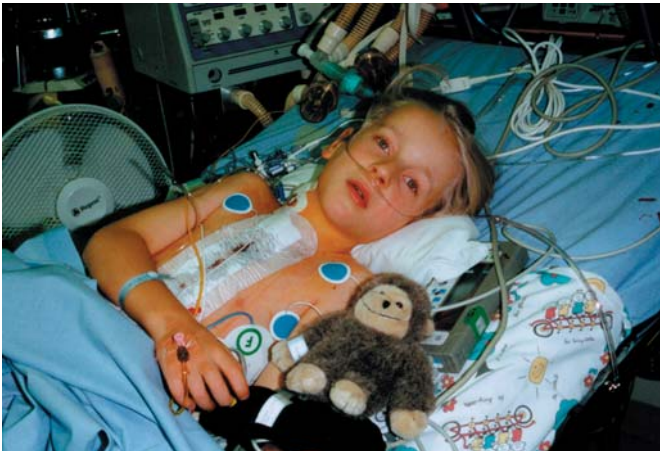
Vuosittain tehdään sydänleikkaus noin 300 lapselle. Kaksi kolmasosa lasten sydänleikkauksista on avosydänleikkauksia ja yksi kolmasosa suljettuja sydänleikkauksia. Noin 100 sydänvikaiselle lapselle tehdään sydämen katetroinnin yhteydessä hoitotoimenpide: koarktaatio tai ahdas läppä voidaan laajentaa ja eteisten väliseinän aukko tai avoin valtimotiehyt sulkea. Kaikki lasten sydänleikkaukset on keskitetty Hyksin Lasten ja nuorten sairaalaan.

Noin puolet sydänlapsista tarvitsee leikkaushoitoa joko heti synnyttyään tai myöhemmin elämänsä aikana. Melkein kaikki synnynnäiset sydänviat pyritään korjaamaan ennen kouluikää, tavallisesti 1–2 vuoden iässä. On hyvä tietää, että vastasyntyneisyysajan jälkeen sydänvikaisella lapsella esiintyy harvoin äkillisiä oireita tai tilanteen nopeaa pahenemista. Mahdolliset muutokset huonompaan suuntaan tapahtuvat yleensä vähitellen ja silloin vanhempien on syytä ottaa yhteyttä hoitavaan lääkäriin. Monet synnynnäiset sydänviat tarvitsevat jatkuvaa seurantaa.

Millainen on sydänvikaisen lapsen tulevaisuus?

Vauvaikäisten ja isompienkin sydänlasten tilat voivat vaihdella vakavasta sairaudesta oireettomuuteen. Pienten lasten sydänkirurgia on kehittynyt viime vuosikymmenien aikana huomasti ja yhä monimutkaisempia sydänvikoja pystytään korjaamaan. Tehokkaan kirurgisen hoidon ansiosta yhä useampi sydänlapsi jää henkiin ja varttuu aikuiseksi.

Sydänvikaiset lapset voivat yleensä viettää normaalia elämää ja käydä koulua yhdessä muiden kanssa. Silloinkin, kun lapsen suorituskyky on alentunut, on korostettava niitä asioita, joihin hän pystyy eikä sydänvian aiheuttamia rajoituksia. Lapsen kyky sopeutua vikaansa vaihtelee yksilöstä toiseen. Toisilla on vain hyvin pieniä vaivoja, toisille jää vaikea

invaliditeetti. Kehittyäkseen itsenäiseksi, täysipainoisesta elämästä nauttavaksi aikuiseksi, sydänlapsi tai -nuori saattaa tarvita varsinaisen lääketieteellisen hoidon lisäksi monenlaista muuta tukea. Toisaalta myös sydänaikuinen saattaa tarvita monia erilaisia kuntoutuspalveluja elääkseen mahdollisimman täysipainoista ja itsenäistä aikuiselämää.

Suomessa elää tällä hetkellä noin 7 000 synnynnäisen sydänvian vuoksi leikattua yli 16-vuotiasta. Suurin osa sydänvian takia leikatuista ovat aikuisina oireettomia tai lähes oireettomia. He elävät miltei normaalia elämää, käyvät työssä, ja monet heistä ovat perustaneet perheen ja saaneet lapsia.

Lapsi sairaalassa

Minkälaisia tutkimuksia sydänlapsille sairaalassa tehdään?

Poliklinikalla tehdään lääkärintutkimus, johon liittyy sydämen kuunteleminen, verenpaineen mittaus ja usein sydämen ultraäänitutkimus. Usein otetaan myös sydänfilmi eli EKG. Siinä lapsen nilkkoihin, ranteisiin ja rintaan kiinnitetään laastarilla pienet elektroditarrat. EKG näyttää sydämen rytmin ja siitä voidaan päätellä, missä sähköinen impulssi syntyy, kuinka se johtuu eteisestä kammioihin, miten se leviää kammioissa ja onko jompikumpi mahdollisesti ylikuormittunut. Tutkimus on täysin kivuton. Lisäksi sydänlapselle voidaan suorittaa rintakehän röntgentutkimus, jota käytetään sydämen koon, sijainnin ja muodon arvioinnissa. Sillä saadaan tietoa myös verivirtauksen määrästä keuhkoissa. Lapsesta otetaan usein myös verinäytteitä. Ennen verinäytteen ottoa iho voidaan tehdä tunnottomaksi puuduttavalla voiteella.

Sydämen ultraäänitutkimuksella sydämen rakennetta voidaan selvittää rintakehän päältä. Tutkimus antaa tietoja sydämen lokeroiden koosta sekä seinämien ja läppien liikkeistä. Ultraäänikuvauksen onnistumiseksi lapsen tulee olla rauhallinen ja vanhempien mukanaolosta on tällöin usein paljon apua. Vaikka tutkimus sinällään on täysin kivuton, toisinaan lapselle on annettava rauhoittavaa lääkettä, jotta hän pysyisi hiljaa ja olisi rauhallinen tutkimuksen ajan. Tutkimus kestää yleensä puolesta tunnista tuntiin.

Joissakin vioissa on välttämätöntä tehdä sydämen katetrointitutkimus. Katetrointitutkimus suoritetaan pujottamalla ohut letku laskimon tai valtimon kautta sydämeen (tavallisesti nivustaipeen kautta) ja ottamalla verenkierron eri osista verinäytteitä ja tekemällä paineen mitauksia. Katetrin kautta voidaan myös ruiskuttaa varjoainetta, jonka kulku sydämen eri lokeroissa ja verisuonissa kuvataan röntgenfilmille. Lapsi saa tutkimusta varten joko kevyen nukutuksen tai rauhoittavaa lääkettä. Iho puudutetaan verisuonen kohdalta. Tutkimuksen loputtua punktiokohtaan asetetaan painoside. Sydämen katetrointitutkimus tarvitaan useimmissa tapauksissa ennen leikkausta tai kun halutaan selvittää soveltuuko vika leikkaushoitoon. Myös joitakin sydänvikoja voidaan hoitaa katetrointitutkimuksella (esim. pieni asd tai pallolaajenus). Tutkimus ei vaadi pitkää sairaalassaoloa; tavallisesti lapsi pääsee tutkimusta seuraavana aamuna kotiin.

Vierailut sairaalassa

Vanhempien tulisi olla sairaalassa lapsensa kanssa mahdollisimman paljon ja osallistua lapsen hoitoon, pukemiseen, syöttämiseen ja leikkimiseen. Vanhempien läsnäolo vaikuttaa usein rauhoittavasti lapseen ja nopeuttaa toipumista. Välittömästi leikkauksen jälkeen lapsen ollessa tehostetun hoidon osastolla ei pitkiä vierailuja yleensä kuitenkaan voida lapsen hoidon vuoksi sallia. Leikkauksen jälkeen lapsen ympärillä on paljon kojeita, letkuja ja telineitä, jotka voivat tuntua vanhemmista oudoilta ja pelottavilta. Tähän vanhempien on hyvä etukäteen mielessään valmistautua.

Kuinka kauan sairaalahoito kestää?

Tutkimuspotilaat viiptyvät sairaalassa tavallisesti 1–3 päivää. Leikkauksen jälkeen lapset viiptyvät sairaalassa viikosta kahteen viikkoon, jos kaikki menee hyvin. Vaikeat leikkaukset ja leikkausten jälkeiset lisävaikeudet voivat pitkittää sairaalassaoloa.

Keneltä on kysyttävä lapsen vointia?

Vanhemmilla on oikeus saada tietoja lapsensa voinnista. Kysymistä ei tarvitse arastella, vaikka henkilökunta tuntuisikin kiireiseltä. Jos lapsen tilassa on tapahtunut muutoksia, on tärkeää, että vanhemmat tapaavat lapsen hoidosta vastaavan lääkärin, joka kertoo tarkemmin nykytilanteesta. Lapsen vointia voi tiedustella myös puhelimitse osastolta tai

suoraan lääkäriltä. Tarvittaessa sairaalan psykologi tai sosiaalityöntekijä on käytettävissä vanhempien henkilökohtaisten huolien selvittelyyn lapsen sairaala- ja kotihoitokysymyksissä.

Kuinka kertoa lapselle tutkimuksista?

Sairaalaan joutumisesta on aina puhuttava lapsen kanssa etukäteen. Lapsen on saatava tietää, milloin ja minkä vuoksi hänen on mentävä sairaalaan sekä mitä siellä tapahtuu ja kuinka kauan sairaalassaolo suunnilleen kestää.

Lapselle tulee kertoa tutkimuksiin ja leikkauksiin liittyvistä asioista lapsen ehdolla ottaen huomioon lapsen ikä, kehitystaso sekä aikaisemmat kokemukset. Apuna voi käyttää vaikkapa kirjoja, valokuvia ja leikkimistä. Lapselle voidaan esimerkiksi kertoa, että he ovat pyytäneet lääkäreitä tekemään lapselle tutkimuksen, jotta lasta osattaisiin hoitaa oikein tai vastaavasti leikkauksen, jossa sydänvika korjataan. Myös sairaalan henkilökuntaa voi pyytää avuksi kertomaan lapselle tarkempia asioita tulevasta tutkimuksesta.

Infektiot

Hengitystietulehdukset ovat kaikilla lapsilla yleisiä etenkin ensimmäisten elinvuosien aikana. Sydänlapsilla on yleensä normaali vastustuskyky, mutta osalla sydänvikaisista lapsista voi olla varsinkin vauvaiässä tavallista suurempi taipumus hengitysteiden tulehduksille. Silloin tauteihin on myös syytä suhtautua tavallista vakavammin. Sydänlasten infektioiden hoito toteutetaan melkein aina kuten muillakin lapsilla. Tärkein mittari lapsen hoitoa arvioitaessa on lapsen yleiskunto. Tavalliset nuhakuumeet ovat yleensä virusten aiheuttamia, jolloin antibiootihoidosta ei ole hyötyä. Antibioottihoito auttaa ainoastaan bakteeritulehduksiin.

Bakteeritulehdukset voivat joskus, tosin varsin harvoin, aiheuttaa sydänvikaiselle lapselle sydämen sisäkalvontulehduksen, endokardiitin. Antibioottilääkitystä ei tule epäselvissä tapauksissa aloittaa ennen kuin lapselta on otettu veriviljely, jolla saadaan tieto veressä mahdollisesti olevista bakteereista. Hampaiden hoidosta on huolehdittava tarkasti. Mahdollisten hampaanpoistojen, risaleikkausten ym. toimenpiteiden yhteydessä tarvitaan lyhyt antibioottilääkitys suojaksi sydämen sisäkalvontulehdusta vastaan. Ohjeet sitä varten antaa hoitava lääkäri.

Silloin kun lapselle on tulossa sydänleikkaus, vanhempien kannattaa pyrkiä välttämään lapsen altistumista infektioille. Perussääntönä on, että ennen leikkausta pitää infektiotonta aikaa olla vähintään kolme viikkoa, sillä varsinkin avosydänleikkauksissa lievikin hengitystieinfektio altistaa lapsen merkittäville riskeille.

Rokotukset

Rokotukset ovat sydänlapsille erityisen tärkeitä. Sydänvialt ei välttämättä ylimääräistä rokotuskomplikaatioriskiä. Normaalisti rokotusohjelmasta voidaan joutua poikkeamaan ainoastaan sellaisissa harvinaisissa tapauksissa, joissa sydänlapsella on vakaville infektioille altistava elimistön immuunijärjestelmän vika.

Sydänvikaisille lapsille suositellaan yleensä otettavaksi myös influenssarokote. Sydänlapset kuuluvat riskiryhmänä siihen joukkoon, joka saa influenssarokotuksen ilmaiseksi.

Kuumeisen infektioaudin aikana lapselle ei kuitenkaan tule antaa mitään rokotusta.

Kuinka lapselle kerrotaan synnyntäisestä sydänviasta?

Lapselle on pyrittävä kertomaan sydänviasta rauhallisesti ja riittävän yksinkertaisesti ottaen huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa. Lapsi ei kykene yhdellä kertaa omaksumaan ja ymmärtämään koko asiaa, vaan palaa siihen kysymyksillään myöhemmin useaan otteeseen. Lasta olisi rohkaistava tuomaan esille sydänvikaan liittyviä ajatuksia ja tunteita ja hänen kysymyksiinsä olisi aina vastattava. Jos selitykset tuntuvat vanhemmista vaikeilta, he voivat pyytää, että esimerkiksi lääkäri puhuu lapselle yhdessä heidän kanssaan. Myös toisten sydänlasten tapaaminen voi olla lapselle hyödyllistä ja auttaa häntä sopeutumaan omaan vikaansa.

Kun lasta pelottaa

Lapsi saattaa tuntea pelkoa sairaalaan joutumista tai leikkausta kohtaan. Tavallaan tällainen pelko on luonnollista, joutuuhan lapsi hänelle outoihin hoitotoimenpiteisiin eroon tutusta ympäristöstään ja ihmissuhteistaan. Hänen mielikuvansa leikkauksesta saattavat olla myös epätodellisia ja uhkaavia. Olisi tärkeää, että näistä ajatuksista voitaisiin jutella lapsen kanssa. On myös hyvä muistaa, että lapsi heijastaa pitkälle omien vanhempiensa tunteita. Tämän vuoksi onkin tärkeää, että vanhemmat itse työstävät omat tunteensa lävitse ja tarvittaessa hakeutuvat ammattiauttajan luokse, jolloin on mahdollista käsitellä näitä asioita objektiivisen tahon kanssa.

On tärkeää yrittää selvittää, mitä lapsi pelkää, jolloin lapsen kanssa voidaan keskustella pelosta ja samalla voidaan myös oikaista hänen

mahdollisia vääriä käsityksiään. Lapsi saattaa pyytää, että häntä ei vietäisi sairaalaan tai että häntä ei leikattaisi. Tällöin vanhemmat joutuvat selittämään lapselle, että lääkärit ovat ratkaisseet asian näin, koska haluavat auttaa häntä terveemmäksi. Jos lapsi pelkää kipua, hänelle voidaan kertoa, että pistämiskipu kestää vain hetken, ja että sitä voidaan lievittää lääkkeillä. Sana "leikkaus" voi olla pelottava lapsen mielestä ja hän voi kenties miettiä, että leikataanko saksilla? Parempi olisikin puhua korjaamisesta.

Lapsen pelkoihin liittyvät kysymykset voivat koskea kuolemaa. Lapsen luonnollinen tiedonhalu tuo yleensä esille myös kuolemaan liittyviä kysymyksiä. Ne saattavat joskus vanhemmista tuntua vaikeilta ja ahdistavilta. On tärkeää, että vanhemmat kuitenkin voisivat vastata näihin kysymyksiin oman vakaumuksensa pohjalta. Lapselle on myös korostettava, että kaikki tutkimukset ja hoitotoimenpiteet, jotka hänelle tehdään, ovat hänen terveytensä parhaaksi.

Terapeuttinen leikki

Leikki on lapsuuden keskeinen toimintamuoto ja tärkeä osa lapsen kokonaiskehitystä. Vakava sairaus, kuten sydänvika ja siihen liittyvät sairaalahoidot voivat olla lapsen normaalille kehitykselle riski. Leikin

mahdollistaminen voi joissakin tilanteissa vaatia erityishuomiota lapsen kasvu- ja kehitysympäristössä, on lapsi sitten kotona tai sairaalassa. Leikki antaa lapselle psyykkisiä voimavaroja, sen kautta hän voi työstää sairaalassa kokemiaan, pelottaviakin asioita. Leikkiä voidaan käyttää hyväksi myös silloin, kun lasta valmistetaan erilaisiin tutkimuksiin, se niin ikään edistää toipumista leikkauksesta tai toimenpiteestä. Sydänvikaisen lapsen terapeutinen leikki tulee suunnitella lapsen iän, kehitystason ja voinnin mukaan. Leikkivälineitä ja leikkiympäristöä on muunneltava tarpeen mukaan siten, että lapsi voi aktiivisesti osallistua leikkiin. Erilaisia sairaalaleikkejä voidaan luoda jo ennen hoitojaksoa, sairaalassa ollessa sekä kotona sairaalakäynnin jälkeen. Joillekin lapsille on tärkeää saada työstää kokemuksiaan piirtämällä tai maalaamalla. Ohjattujen ja yksilöllisesti suunniteltujen terapeuttien leikkien kautta voidaan auttaa lasta selviytymään häntä pelottavissa tilanteissa sairaalassa. Sairaalassa lapsen leikkiin liittyviä asioita voi kysyä hoitajilta sekä lastentarhanopettajilta.

Perheen tukeminen

Sydänvikaisen lapsen syntyminen on kriisi koko perheelle. Se on kriisi myös silloin, kun sydänvika todetaan vasta myöhemmässä vaiheessa. Perheen reagoititavat voivat vaihdella suuresti eri perheiden välillä eivätkä ne ole välttämättä verrannollisia sydänvian vakavuuteen. Usein myös isän ja äidin reagoititavat voivat olla hyvinkin erilaisia.

On hyvä antaa itsensä surra, koska se auttaa tilanteen hyväksymisessä. Tärkeää on myös muistaa, ettei vanhempien tehtävä ole lohduttaa muuta sukua tai ystäviä.

Usein ihmisen paras tukija on toinen ihminen, joka elää tai on elänyt samaa elämäntilannetta. Yhdistyksellä on joukko vapaaehtoisia vertaistukihenkilöitä, joihin voi olla yhteydessä – he kuuntelevat ja tukevat vaikeassa tilanteessa. Internetistä löytyy myös keskustelufoorumeita, joiden keskusteluun voi osallistua.

Yhdistys järjestää vuosittain useita sydänlasten perhekurseja sekä muita leirejä ja tapahtumia, joissa on mahdollisuus tavata muita samassa tilanteessa olevia. Yhdistys järjestää myös lapsensa menettäneille perheille omaa toimintaa.

Sydänlapsia hoitavissa sairaaloissa on myös mahdollista keskustella sosiaalityöntekijän, psykologin, psykiatrin ja sairaalapastorin kanssa.

Kardiologien käyttämä ”salakieli”

Kardiologien ja kirurgien keskinäisissä neuvotteluissa tarvitaan tarkka ja yksiselitteinen, molemmille osapuolille selvä kieli, jossa joka yksityiskohdalla on sovittu nimi. Tautien, elinten, rakenteiden ja epämuodostumien kohdalla käytetään perinteisesti latinankielisiä nimityksiä, koska ne ovat kansainvälisiä. Tärkein ammattikirjallisuus julkaistaan suurilla kansainvälisillä kielillä. Englanninkielen merkitys on kasvamassa, varsinkin kun selvitetään uuteen teknologiaan liittyviä käsitteitä. Kun kardiologit käyttävät jokapäiväisessä kielenkäytössä keskenään tätä ammattikieltä, voi lääkärille olla hyvin vaikeata ilmaista asiat yksiselitteisesti suomeksi. Näin yksinkertaisesti siksi, että näille käsitteille ei aina löydy suomenkielistä sanaa. Seuraavaan listaan on suomennettu yleisimpiä sydäntautialaan liittyviä käsitteitä:

ablaatio	sydämen ylimääräisen johtoradan tai muun rytmihäiriön aiheuttaman kohdan tuhoaminen	asystole	sydämen pysähdys, sydämen lamaus
abskessi	märkäkeräytymä	ateleктаasi	keuhkon tai sen osan tukkeutuminen, ilmattomuus
alveoli	keuhkorakkula	atresia	täydellinen synnynnäinen tukos
analgeetti	kipulääke	AV-solmuke	johtoradan hermosolmuke
anamneesi	sairauskertomustiedot sairauden aikaisemmista vaiheista	atrium	sydämen eteinen
anastomoosi	yhdysyuoni, yhdysshaara, yhdistäminen	auskultaatio	sydämen tai keuhkojen äänen kuuntelu
anemia	verenpuute	avosydänleikkaus	sydänkeuhkokone-leikkaus, sydämen sisäinen leikkaus
anestesiologi	nukutuksesta vastaava lääkäri	banding	ahtauttamisleikkaus, keuhkovaltimon kiristys
aneurysma	verisuonen pullistuma	beta-salpaaja	lääke joka salpaa adrenaliinille herkat hermpäätteet
angina pectoris	kivulias sepelvaltimon kouristus	biologinen läppä	läppä eläinkunnasta (vastaakohtana mekaaninen läppä) koepala
angiografia	verisuonten kuvantaminen röntgenvarjoaineella	biopsia	
angiocardiografia	verisuonten ja sydämen röntgen-varjoaine-kuvantaminen	Blalock-Taussig (B-T)	shunttileikkaus, yläraaja valtimo liitetään keuhkovaltimeon
angioplastia	verisuonen muovaus, verisuonen pallolajajennushoito	Botalli	avoin valtimotiehyt
anomalia	epämuodostuma	bradykardia	sydämen liian harva syke
antikoagulantti	veren hyytymistä estävä, veritulppia estävä lääke	bronkus	sydämen liian harva syke
antiseptinen	bakteereita tappava	bronkoskopia	keuhkoputken haara
arytmia	sydämen sykkeen häiriö	chordae	tähystys keuhkoputkiin
asidoosi	alentunut veren pH-arvo, veren lisääntynyt happamuus	conduit	ohuita jänteitä läppien reunasta nystyräliihaksiin
asyanoottinen sydänvika	sydänvika ilman veren happivajasta	coronari defekti	keinoputki, tekoaineverisuoni
		defi brilloida	sepelvaltimo puutos
			sydämen normaalin sykkeen palauttaminen sähköiskulla

degeneratiivinen diafragma	rappoutuva pallea	fibroosi	arpimuodostus
diagnoosi	taudin nimitys	fonokardiografia	sydänäännten rekisteröinti käyrän muotoisena
diagnostiikka	taudin määrittäminen	Fontan-leikkaus	laskimoveri johdetaan keuhko kiertoon ohittaen kammiota
dialyysi	veren keinotekoinen puhdistaminen kuona-aineista	foramen ovale	soikea aukko, sikiön eteisten välinen yhteys
diastole	sydänkamion lepovaihe	frenikus-hermo	pallean liikkeitä välittävä hermo
diastolinen	verenpaine alempi	grafti	siirrännäinen, esimerkiksi verisuonisiirrännäinen
dilatatio	verenpaine vasemman kamion lepovaiheessa	Hancock	tehdasvalmistainen putki jossa voi olla läppä
distaalinen diureetti	laajeneminen, laajentaminen	hemodynaamiikka	verenkierto
Doppler	virtasantuloa lisäävä lääke värähtelytaajuuden muutokseen perustuva nopeusmäärittäminen	hemolyyysi	veren punasolujen hajoaminen
Doppler-tutkimus	verivirran suunnan ja nopeuden näyttö kaikuttutkimuksella	hepariini	lääkeaine joka estää veren hyytymisen
dreeni	leikkausalueelle jätetty putki jonka kautta veri voi poistua	hepatiitti	maksan tulehdus
ductus arteriosus	avoin valtimotiehyt joka yhdistää aortan keuhkovaltimoon	His'in kimppu	sydämen johtoradan osa, joka johtaa eteisistä kammioiden 24 tunnin ekg-nauhoitus vainajalta talteen otettu verisuonisiirrännäinen
ductus Botalli	avoin valtimotiehyt	Holter	korkea verenpaine
dyspnoe	hengenahdistus	homografiti	liikakasvu
dysrytmia	poikkeava sydämen syke	hypertonia	liian alhainen verenpaine
epikiirsi	sairaudenkulusta laadittu yhteenveto	hypoglykemia	kudosten hapenpuute
Eisenmengerin syndrooma	pysyvästi kohonnut keuhkovaltimon paine	hypoksia	alikehittyisyys
ejektiofraktioosa	kammion verimäärästä joka poistuu joka lyönnillä	hypoplasia	liian alhainen verenpaine
ekstrasystole	sydämen ylimääräinen tai ennenaikainen lyönti	hypotonia	normaalia alhaisempi ruumiinlämpö
elektiivinen	leikkaus suunniteltu leikkaus (vastakohta on päivystysleikkaus)	hypotermia	alle vuoden ikäinen lapsi
elektrodi	sähköjohto joka käytetään EKG:n ottoon tai tahdistukseen	imeväinen infuusio	nesteen jatkuva anto suoneen muoviletkun ja neulan kautta
embolia	liikkeelle lähtenyt veritulppa	infuusio	nesteen annostelua suoneen säätävä sähköinen pumppu
endokardi	sydämen sisäkalvo	insuffi sienssi interventio-katetrointi	vajaatoiminta
endokardiitti	sydämen sisäkalvon tulehdus, sydänläppätulehdus	intubatio	sydänkatetrilla suoritettava hoitotoimenpide hengitystieteen asettaminen henkitorveen
eteisvärinä	eteisperäinen sydämen täysin epäsäännöllinen syy, esimerkiksi taudin syy	invasiivinen tutkimus	elimistöön tunkeutuva tutkimus, esimerkiksi katetrointi
etiologia	eteisvärähtelyn syy	iskuvolyymi	yhdeällä sydämen lyönnillä kammiosta poistuva verimäärä
eteisseptumdefekti	eteisvärähtelyn syy	kalsiumsalpaaja	rytmihäiriölääke, tehoa myös korkeaan verenpaineeseen
ekstrasystole	eteisvärähtelyn syy	kammiovärinä	sydänpysähdys, kammioiden kouristuksenomainen tila
Fallot	ylimääräinen sydämen lyönti aortta ratsastaa kammiokamion päällä, ahdas keuhkovaltimo	kammio-	kammioväliseinän puutos tai
fenestraatio	leikkauksen yhteydessä tehty reikä, joka alentaa sydämeen palaavan veren painetta	septumdefekti	

kapillaarisuoni	ylimääräinen aukko pienin verisuonihaara, hiussuoni	pediatrinen perfuusio	lastentautiopillinen kudosten veren virtaus, myös sydänkeuhkokoneen käyttö
kardiologi	sydänsairuksiin erikoistunut lääkäri	perfuusiolääkäri	sydänkeuhkokonetta käyttävä lääkäri
katetri	ohut letku, esimerkiksi sydänkatetri, virtsakatetri	perikardi perinataalinen	sydänpussi syntymähetken lähelle ajoittuva
katetriablaatio	toimenpide, jossa tuhoetaan rytmihäiriökeskus	perkutaaninen	ihon kautta, ihon läpi tapahtuva pleura keuhkopussi
katetrointi	sydämensisäisten paine- ja virtausmittausten suorittaminen	postoperatiivinen	leikkauksenjälkeinen
koarktaatio	lyhyt ahtauma aortan kaaren ja laskevan aortan rajalla	prekordiaalinen	sydämen edessä
kollateraalii	ylimääräinen ahtaan kohdan ohi johtava verisuoni	profylaksi	ennalta ehkäisevä toimenpide
konduit	keinoputki, tekoaineverisuoni	proksimaalinen	lähellä tyvettä, lähellä keskusta
kongenitaalinen kontrastiaaine	synnynnäinen varjoaine sydämen ja suonien röntgenkuvaamiseen	pulmonalis	keuhkovaltimo, joka vie verta keuhkoihin hapettumaan
koronarisuoni	sepelvaltimo, joka tuo sydänlihakselle happirikasta verta	”pumppu” ”pumppuveri”	sydänkeuhkokone avosydänleikkauksista edeltävä tarkka veriryhmä-määrittäminen
läppäinsuffi-siensi	läppävuoto	pulmonaaliläppä radiokardiografia	keuhkovaltimon tyven läppäverenkierron kartoitus
magneettikuvaus	sisäelinten kuvantaminen suurteho-magneetin avulla	ratsastava läppä	ruiskuttamalla isotooppeja suoneen
magneto-kardiografia	sydämen sykkeen magneettisten ilmiöiden rekisteröinti	ratsastava verisuoni	läppä johtaa kahteen kammioon
mitraaliläppä	vasemmanpuoleinen eteiskammionläppä, hiippaläppä	resektio	verisuoni lähtee ja saa verta molemmista kammioista
mortaliteetti myokardi	kuolleisuus sydänlihaksen	residiivi	pois leikkaaminen, osittainen poisto
neonataalikirurgia	vastasyntyneen leikkaus alle 1 kuukauden ikäisellä lapsella	respiraattori	tautilan palautuminen hengityskone
noninvasiivinen	ei ruumiiseen tunkeutuva tutkimus, esim. kaikututkimus	ristikoe	verien yhteensopivuustesti
Norwoodin leikkaus	alikehittyneen vasemman kammion (HLHS) korjauksen ensimmäinen leikkauksen vaihe	ristitsevä läppä	lähän kannatuslaitteet kiinnittyvät kahteen eri kammioon
obstruktiivinen onttolaskimot	suuret laskimot jotka tuovat verta ylä- ja alaruumiista	ruptuura	katkeaminen
pacemaker palliativinen	sydämen tahdistin lievittävä, kun korjaava toimenpide ei voida suorittaa	rytminsiirto	sydämen normaalin sykkeen palauttaminen sähköiskulla
papillarilihasyntyrä	lihaskuitu, joka säätelee eteiskammionliikkeitä	septaatio	eteisen tai kammion jakaminen keinoitekoisella väliseinällä
pareesi	halvaus	septum	sydämen väliseinän normaali eteisen
paroksysmaalinen takykardia	sydämen nopealyöntisyyskohtaus	sinusrytmi	sinussolmukkeesta alkava sydämen syke
”patch”	keinoainepaikka (yleensä Gore-Tex tai Dacron)	sinussolmuke	oikean eteisen hermo-solmuke joka säätelee sydämen sykkeen
patologinen	sairaallinen	stenoosi	ahtauma
		subvalvulaarinen	lähän alla sijaitseva (esimerkiksi ahtauma tai defekti)
		suljettu sydänleikkaus	leikkaus jossa sydäntä ei pysäytetä eikä avata

suntti	yhteys valtimoverenkierron ja keuhkoverenkierron välillä	trikuspidaaliläppä	oikeanpuoleinen eteis-kamioläppä, kolmipurje-läppä
stenoosi	metalliverkkoputki, joka asetetaan ahtaaseen suoneen laajentamistoimenpiteen yhteydessä	thoraxkirurgia	rintaontelokirurgia
stentti	rintaontelon avaaminen halkaisemalla rintalasta	thorax-röntgen	rintaontelon ja sen elinten röntgenkuvaukset
sternotomia	ihon alle ommel	tomografia	kerros-kuvantaminen
subkutaani sutura	valtasuonten ristiin vaihto	tromboosi	veritulppa
switch-leikkaus	transpositiossa veren hapenpuutteesta johtuva sinisyys	trombosyytti	verihyytymä, joka tarvitaan kun veri hyytyy
syanoosi	sydän ei pysty pumppaamaan tarpeeksi verta sydänkammion supistusvaihe	täydellinen katkos	eteisten supistus ei lainkaan välity kammioihin
sydämen vajaatoiminta	kammiosupistukseen liittyvä verenpaineen ylälukema	ultraäänitutkimus	kuvantaminen kudoksista kaikuvan äänen avulla
systole	elektrodisähköjohto, joka yhdistää tahdistimen sydänlihakseen	vagus-hermo	kiertävä hermo, joka mm. hidastaa sydämen sykkeen
systolinen verenpaine	sydämen liian tiheä syke	valvuloplastia	ahtaan läpän avaaminen
tahdistin	ruokatorven kautta tapahtuva (esim. ultraäänitutkimus)	valvulotomia	pallolaajennuksen avulla ahtaan läpän avaaminen leikkaamalla
takykardia	valtasuonten lähtö kammiosta on vaihtanut paikkaa	vasodilataattori	verisuonia laajentava lääke
transoesophageaalinen		vastasyntynyt	alle 1 kuukauden ikäinen lapsi
transpositio		veena	laskimo
		ventrikkeli	sydänkammio
		ventrikulaarinen extrasystole	kammiooperäinen ennenaikainen sydämen lyönti
		vitium	vika
		ödeema	turvotus

Kirjainlyhenteet

Kardiologit käyttävät lisäksi paljon lyhenteitä. Lyhenteet antavat mahdollisuuden ilmaista diagnostiikan kannalta tärkeitä tietoja tarkasti ja lyhyesti. Lyhenteiden avulla on helppo täydentää kuvia. Seuraavia lyhenteitä käytetään yleisesti kardiologisissa teksteissä ja kuvissa:

A2	toisen sydänäänien aortta-komponentti, joka syntyy kun aortaläppä sulkeutuu	AS	pahenevia rytmihäiriöitä aortic stenosis, aortan tyven tai aortan läpän ahtauma
AI	aortic incompetence, aortaläpän vuoto	ASD	atrial septal defect, eteisväli-seinä aukko
ALCAPA	anomalous left coronary artery from pulmonary artery vasemman sepelvaltimon poikkeuksellinen lähtö keuhkovaltimosta	AV-AVB	atrioventricular, eteiskammio-atrioventricular block, eteiskammiokatkos
AO	aortta	AVSD	atrioventricular septal defect, eteiskammioväliseinäen yhteinen aukko
ARVD	oikean kammion sairaudentila, johon liittyy toistuvia ja iän myötä	CHD	congenital heart disease, synnynnäinen sydänvika

CI	cardiac index, sydämen minuuttitilavuus kehon pinta-alaa kohti suhteutettuna (l/min/m ²)	IVC	kaulavaltimoiden välissä inferior vena cava, alaonttolaskimo
CMP	cardiomyopatia, sydänlihaksen sairaus	IVS	intact ventricular septum, ehjä kammioväliseinä
CO	cardiac output, sydämen pumppaama minuuttitilavuus	LA	left atrium, vasen eteinen
COA	coarctation of aorta, aortan koarktaatio	LAA	left atrial appendage, vasemman eteisen korvike
CRP	bakteeritulehdusta osoittava laboratoriotekniikka	LAD	"left anterior descendent", vasemman sepelvaltimon sydämen etupinnassa laskeva haara
CW-Doppler	continuous wave -Doppler, jatkuva Doppler	LAH	Bleft anterior hemiblock, johtoradan vasemman etuhaaran katkos
DILV	double inlet left ventricle, molemmat AV-läpät avautuvat vasempaan kammioon	LBBS	left bundle branch block, johtoradan vasemman haaran katkos
DOLV	double outlet left ventricle, molemmat valtuosoneet lähtevät vasemmasta kammioista	LGL	Lown-Ganong-Levinen oireyhtymä (harvinainen rytmihäiriöille altistava tila)
DORV	double outlet right ventricle, molemmat valtuosoneet lähtevät oikeasta kammioista	LHH	vasemman kammion vajaa-kehittyneisysoireyhtymä
ECC	extra-corporeal circulation, sydänkeuhkokoneen ylläpitämä verenkierto	LPA	left pulmonary artery, keuhkovaltimon vasen haara
ECD	endocardial cushion defect = AVSD	LPHB	left posterior hemiblock, johtoradan vasemman takahaaran katkos
ECHO	ultraäänitutkimus, kaikkuvantaminen	LPV	left pulmonary vein, vasemman keuhkon laskimo
ECMO	keinohapetus, extracorporeal membrane oxygenator	LQTS	Long QT-syndrome, pitkä QT-oireyhtymä, sairaudentila, johon liittyy hyvin vakavia rytmihäiriöitä
EF	ejektiofraktio, vasemman kammion tyhjenemis-%	LV	left ventricle, vasen kammio
EFE	endocardial fibroelastosis, sydämen sisäkalvon fibroelastoosi eli paksuuntuminen	LVEF	vasemman kammion ejektiofraktio
EMB	endomyocardial biopsy, koepala sydämen sisäpinnasta	LVH	left ventricular hypertrophy, vasemman kammion liikakasvu eli hypertrofia
EPS	elektrofysiologinen tutkimus	LVOTO	left ventricular outflow tract obstruction, vasemman kammion ulosvirtausalueen ahtauma
FS	fractional shortening, vasemman kammion läpimitan supistusero, "fraktionaalinen supistuminen"	LVPW	Left ventricular posterior wall, vasemman kammion takaseinä
HLHS	hypoplastic left heart syndrome, vasemman kammion vajaa-kehittyneisysoireyhtymä	M-mode	motion mode, kaikkuvantamisen liikenäyttö
HOCM	hypertrophic obstructive cardiomyopathy ahtauttava sydänlihaksen paksuuntumistauti	MI	mitral incompetence, mitraaliläpän vuoto
IAA / A	interrupted aortic arch, aortankaaren täydellinen katkos vasemman solisvaltimon alapuolella	MPA	main pulmonary artery, keuhkovaltimon päärunko
IAA / B	interrupted aortic arch, aortankaaren katkos kaulavaltimon ja vasemman solisvaltimon välissä	MR	mitral regurgitation, mitraaliläpän vuoto
IAA / C	interrupted aortic arch, aortankaaren täydellinen katkos	MRI	magnetic resonance imaging, magneettikuvantaminen
		MS	mitral stenosis, mitraaliläpän ahtauma
		MV	mitral valve, mitraaliläppä = hiippäläppä
		NMR	nucleo-magnetic resonance, "magneettikuvantaminen"
		NYHA	New York Heart Association-luokitus, joka kuvastaa sydän-

P2	potilaan fyysistä suorituskykyä (luokat I-IV)	RPV	right pulmonary vein, oikean keuhkon laskimo
PA	toisen sydänäänien jälkimmäinen komponentti, joka syntyy kun keuhkovaltimon läppä sulkeutuu	RR	verenpaineen mittaus mansetilla raajasta (Riva-Rocchi'n memetelmä)
PA+IVS	pulmonary atresia, keuhkovaltimon rungon tukos	RV	right ventricle, oikea kammio
PAC	pulmonary atresia with intact ventricular septum, keuhkovaltimon tukos ja ehjä kammioväliseinä	RVH	right ventricular hypertrophy, oikean kammioiden hypertrofia eli liikakasvu
PAPVD	premature atrial contraction, eteisperäinen lisälyönti	RVP	right ventricular pressure, oikean kammioiden paine
PDA	partial anomalous pulmonary venous drainage osittainen poikkeava keuhkolaskimoiden lasku	S1	ensimmäinen sydänääni
PH	patent ductus arteriosus, avoin valtimotiehyt	S2	toinen sydänääni
PI	pulmonary hypertension, kohonnut keuhkoverenpaine	SND	sinus node dysfunction, sinussolmukkeen toimintahäiriö
PPHNS	pulmonary incompetence, keuhkovaltimolämpän vuoto	SVC	superior vena cava, yläonttolaskimo
PS	persistent pulmonary hypertension in the newborn -syndrome, pitkittynyt vastasyntyneen kohonnut keuhkovaltimon verenpaineoireyhtymä	SVT	supraventricular tachycardia, eteisperäinen tiheälyöntisyys-kohtaus
PVC	pulmonary stenosis, keuhkovaltimon läpän ahtauma	TA	tricuspid atresia, trikuspidaali läpän tukos
PVR	premature ventricular contraction, kammioperäinen lisälyönti	TAC	truncus arteriosus communis, yhteinen valtimorunko
PW-Doppler	pulmonary vascular resistance, keuhkoverenkierron virtausvastus	TAPVD	total anomalous pulmonary venous drainage, kaikkien keuhkolaskimoiden viallinen lasku
QP	pulsed wave -Doppler, pulsoiva Doppler	TGA	transposition of great arteries, valtasuonten transpositio
QP:QS	keuhkoverenkierron eli "pienen verenkierron" virtaus	TI	tricuspid incompetence, trikuspidaalilämpän vuoto
QS	keuhkoverenkierron virtauksen suhde systeemiverenkierron eli aortan virtaukseen	TOF	tetralogy of Fallot, Fallot'n tetralogia (Katso Fallot)
RA	systemiverenkierron eli "ison verenkierron" virtaus	TT	tietokonetomografia, kerros-rtg kuvantaminen
RAA	right atrium, oikea eteinen	TV	tricuspid valve, trikuspidaali läppä
RBBB	right atrial appendage, oikean eteisen korvike	UVH	univentricular heart, yksikammioinen sydän
RECO	right bundle branch block, oikea haarakatkos	VA	ventriculo-arterial, yhteys kammiosta valtimoon
RPA	Are-coarctation, koarktation uudelleen ahtautuminen	VES	ventricular extrasystole, kammioperäinen lisälyönti
	right pulmonary artery, keuhkovaltimon oikea haara	VSD	ventricular septal defect, kammiöväliaineaukko
		VT	ventricular tachycardia, kammioperäinen tiheälyöntisyyskohtaus
		WPW	Wolff-Parkinson-White -syndrooma, oireyhtymä jossa nopealyöntisyyskohtaukset ovat tavallisia

Sydänlapset ja -aikuiset ry

Sydänlapset ja -aikuiset ry (ent. Sydänlapset ry) on vuonna 1975 perustettu valtakunnallinen synnynnäisesti sydänvikaisten lasten, nuorten ja aikuisten sekä heidän läheistensä asioista huolehtiva järjestö. Sydänlapset ja -aikuiset ry:n tavoitteena on toimia synnynnäisesti sydänvikaisten ja heidän läheistensä edunvalvojana sekä yhdysiteenä tämän potilasryhmän ja terveydenhuollon henkilökunnan välillä. Tärkeinä toimintamuotoina ovat sopeutumisvalmennus- ja kuntoutuskurssit, leirit, tapaamiset, luennot sekä muut tapahtumat, joissa on mahdollisuus saada tietoa ja tavata vertaisiaan. Lisäksi järjestö tiedottaa sydänvikaisten asioista julkaisemalla jäsenlehteä sekä tuottamalla monipuolista esite- ja opasmateriaalia. Sydänlapset ja -aikuiset ry:llä on koko maan kattava alueosastoverkosta, jotka kaikki toimivat samoilla periaatteilla alueensa jäsenperheiden hyväksi sekä järjestävät alueellaan monipuolisesti tapahtumia ja tapaamisia. Lisäksi järjestöllä on kolme valtakunnallista jaostoa: Sydän enkelit (lapsensa menettäneet), Synja (sydännuoret ja -aikuiset) sekä pitkä-QT. Lisätietoja järjestöstä ja sen toiminnasta saa osoitteesta www.sydänlapsetjaaikuiset.fi.

Sydänlapset ja -aikuiset ry, Hjärtebarn och -vuxna rf
Oltermannintie 8, 00620 HELSINKI
puh. (09) 752 752 75, fax (09) 752 752 76
toimisto@sydanlapsetjaaikuiset.fi
www.sydänlapsetjaaikuiset.fi
Yhdistyksen lahjoitustili: Sampo 800017-499776

HALUAMME LIITTYÄ SYDÄNLAPSET JA -AIKUISET RY:N JÄSENEKSI

Sydänlapsen nimi ja syntymävuosi

Sisarusten nimet ja syntymävuodet

Vanhempien nimet

Osoite

Kotikunta

Puhelin

Sähköposti

Posti-
maksu

Sydänlapset ja -aikuiset ry
Oltermannintie 8
00620 HELSINKI

Jäseneksi voi liittyä myös yhdistyksen kotisivujen kautta osoitteessa www.sydänlapsetjaaikuiset.fi

Tarina

KIRJA Sydänlasten selviytymisistä

Sydänlapset ja -aikuiset

Sydänlapset ja -aikuiset ry:n esitteet:

Sydänlapsi ja perhe
Sydänlapsi koulussa
Sydänlapsi päivähoitossa
Sydänlapsen sosiaaliturvaopas
Sydänlasten ja -nuorten kuntoutus
Sydännuoret ja -aikuiset
Hommat haltuun – synnynnäinen sydänvika, ammatinvalinta, työ ja ammatillinen kuntoutus
Yleisesite

Hjärtebarn och -vuxna rf:s broschyrer:

Hjärtbarnet och familjen
Hjärtbarnet i skola
Hjärtbarnet i dagvård
Social trygghet för hjärtsjuka barn
Hjärtsjuka ungdomar och vuxna
Hjärtbarnen r.f.

2.painos

Asiantuntijat: Leena Tuuteri, Eric Wallgren ja Briitta Hiitola

Teksti: Eliisa Koljonen

Kuvat: Sydänlapset ja -aikuiset ry:n kuva-arkisto

Taitto: Ritva Toivonen

Painopaikka: Suomen Graafiset palvelut Oy Ltd, Kuopio 2006